

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15C/412/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240511
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8112240511.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Annou Vargovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35807598 so sídlom Bratislava, Pribinova 25, právne zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36864421 so sídlom Bratislava, Grösslingová 4 proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, IČO: 00166073 so sídlom Bratislava, Župné námestie 13 o náhradu škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

návrh na prerušenie konania zamietla

návrh vo veci samej zamietla,

vyučuje na samostatné konanie vec vedenú pôvodne na Okresnom súde Humenné pod pôvodnou sp.zn. 17C/354/2012,

náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou súdu 27.09.2012 domáhal vo vzťahu k žalovanému náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (Okresného súdu Humenné), ktorý zapríčinil svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) vznik škody na strane žalobcu, keď v exekučnej veci nevykazujúcej prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadujúcej si spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mala podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu rozhodnutia, zamietol žiadosť o udelenie poverenia po uplynutí 15-dňovej zákonom stanovenej lehoty. Exekučný súd pritom nerešpektoval právne relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ako rovnocenného exekučného titulu zároveň zakladajúceho prekážku právoplatne rozhodnutej veci a tým porušil princíp právnej istoty. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si žalobca uplatnil náhradu majetkovej škody predstavujúcej náhradu istiny a príslušenstvo v konkrétnych sumách a primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie sumu vychádzajúcu z uplatňovanej istiny s príslušenstvom vo výške 20 %.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil, túto žiadal ako nedôvodnú zamietnuť. Vo vyjadrení vzniesol procesné námietky a namietal pochybenia žalobcu spočívajúce v zmätočnosti jeho podania. Žalobca síce uviedol časť dôkazov, predovšetkým odkazuje na exekučný spis, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno má znášať žalobca sám. Žalovaný ďalej namietol, že žalobca nepredložil žiaden relevantný dôkaz preukazujúci existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a majetkovej ujmy a vzniesol námietku premlčania vo vzťahu ku uplatneným nárokom, pri ktorých došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia na

vykonanie exekúcie pred 23.04.2009 (teda pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku). Žalovaný ďalej zdôraznil, že podmienkou úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. je existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi prvými dvoma. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. Za nesprávny úradný postup žalobca považuje nevydanie rozhodnutia v zákonnej 15-dňovej lehote a tiež zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Namietá tak dva nesprávne úradné postupy. K žalobcom namietanému postupu súdu zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je potrebné uviesť, že vnútroštátne súdy majú povinnosť ex offa preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku (exekučný titul v predmetných exekučných konaniach) a preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. K nesprávne úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní 15-dňovej lehoty žalovaný uviedol, že zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Z pohľadu žalovaného sa 15-dňová lehota týka prípadu, keď súd poverenie vydá. V opačnom prípade 15-dňová lehota neplatí, pretože v prípade zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. K nezákonnému rozhodnutiu žalovaný uviedol, že pre takéto posúdenie je nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, ktorý toto už právoplatné rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zmení alebo zruší v príslušnom konaní o opravnom prostriedku, a v danom prípade táto podmienka nepochybne splnená nie je. K prieťahom v konaní žalovaný odkázal na ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. a v kontexte s tým poukázal na to, že žalobca nepreukázal, žeby podal sťažnosť na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, žeby existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP, či právoplatné rozhodnutie US SR. Žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp.zn. 1ÚS 16/2002 z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení, či došlo, alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov Ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v Ústave, alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prieťahy je autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. K žalobcom vyčíslenej škode a nemajetkovej ujme žalovaný uviedol, že uplatnená suma je len hypotetická, nezodpovedá kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je teda vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy. Záverom žalovaný akcentoval na aspekt prihliadnutia na dobré mravy a nemajetkovú ujmu s prihliadnutím na poškodenú osobu, pričom v tejto súvislosti nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávne úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. V poslednom období všetky zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľských práv, pričom je všeobecne známe, že potrebu ochrany práv spotrebiteľov podmienila najmä podnikateľská činnosť žalobcu na trhu spotrebiteľských úverov. Praktiky žalobcu sú verejnosťou vnímané negatívne, boli predmetom záujmu „Európskej komisie“, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov.

Súd vec prejednal v neprítomnosti oboch účastníkov, ktorým doručil predvolanie na súdne pojednávanie riadne a včas, napriek tomu žalobca žiadal o odročenie pojednávania z dôvodu, že navrhol súdu konanie prerušiť do vyriešenia prejudiciálnej otázky, ktoré navrhla položiť žalovaná v 1. rade - Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR v konaní o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie prebiehajúcim na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 7C/6/2010. Žalovaný ospravedlnil neúčast' na pojednávaní, navrhol vec prejednať a rozhodnúť aj v jeho neprítomnosti. Keďže súd o návrhu na prerušenie konania rozhodol, neakceptoval žalobcovu žiadosť o odročenie súdneho pojednávania. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom, písomným vyjadrením žalovaného, spisovým materiálom Okresného súdu Humenné spisových značiek 5Er/791/2009, 15Er/65/2003, 15Er/662/2009, 10Er/826/2009, 15Er/714/2009, 18Er/90/2011, 17Er/314/2010, 21Er/719/2010, 5Er/295/2011, znaleckým posudkom Znaleckého ústavu Ekonomickej univerzity Bratislava č. 1/2014, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Okresný súd Prešov prejednáva v tomto konaní spojené veci, ktoré pôvodne napadli na Okresný súd Humenné pod sp.zn. 17C/338/2012, 17C/339/2012, 17C/340/2012, 17C/342/2012, 17C/344/2012, 17C/345/2012, 17C/346/2012, 17C/347/2012, 17C/354/2012, 17C/357/2012, spojené pod sp.zn. 17C/338/2012 uznesením Okresného súdu Humenné č.k. 17C/338/2012-7.

Zo spisového materiálu 5Er/791/2009 (EX 6670/09) proti povinnému O. X. si žalobca uplatnil náhradu škody vo výške 552,11 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy 110,42 Eur. Zo spisového materiálu vyplýva, že súdu bola doručená žiadosť súdneho exekútora dňa 01.09.2009 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Listom z 01.10.2010 bol vyzývaný oprávnený na zaslanie Zmluvy o úvere a výzvou z 29.09.2009 od Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej rozhodcovskej, a.s. bola taktiež žiadaná Zmluva o úvere a prehľad práv a záväzkov zo Zmluvy o úvere vyplývajúcich. Z dôvodu neuposlušnutia výzvy súd tak oprávneného, ako aj Stály rozhodcovský súd urgoval, na čo Stály rozhodcovský súd reagoval podaním z 31.05.2010 a zaslal kópiu rozhodcovského spisu. Okresný súd Humenné rozhodol dňa 27.09.2010 tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol z dôvodu rozporu exekučného titulu so zákonom. Súd poukazuje na nerešpektovanie výziev exekučného súdu tak oprávneným (v tomto konaní žalobcom), ako aj stálym rozhodcovským súdom, ktorý na výzvu exekučného súdu reagoval, avšak stanovenú lehotu nerešpektoval.

Zo spisového materiálu 15Er/65/2003 (EX 256/03) proti povinnému Z. N. súd zistil, že žalobca si uplatnil náhradu škody 1.995,59 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy 399,12 Eur. Zo spisového materiálu vyplýva, že súdu bola žiadosť o udelenie poverenia doručená 04.04.2003 a 10.04.2003 súd poverenie na vykonanie exekúcie vydal. Návrhom z 21.11.2010 žiadal oprávnený (žalobca) zmenu súdneho exekútora, čomu súd vyhovel uznesením č.k. 15Er/65/2003-9 zo dňa 01.12.2010. Z uvedeného nie je zrejmé, akého porušenia sa mal exekučný súd dopustiť.

Zo spisového materiálu 15Er/662/09 (EX 4621/09) proti povinnej W. Ď. si žalobca uplatnil náhradu škody 1.548,62 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy 309,72 Eur. Zo spisového materiálu vyplýva, že súdu bola žiadosť o udelenie poverenia doručená 06.08.2009. Súd vyzýval oprávneného výzvou z 29.10.2009 na predloženie Zmluvy o úvere, všeobecných úverových podmienok a tiež špecifikáciu zmluvnej pokuty s poskytnutou lehotou 10 dní. Listom z 18.11.2009 žiadal oprávnený o poskytnutie informácií o stave konania, na výzvu súdu nereagoval. Okresný súd Humenné uznesením č.k. 15Er/662/2009 zo dňa 22.06.2011 zamietol žiadosť o vydanie poverenia pre neplatnú rozhodcovskú doložku.

Zo spisového materiálu 10Er/826/2009 (EX 8683/2009) proti povinnej W. N. si žalobca uplatnil náhradu škody 3.042,67 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy 608,53 Eur. Zo spisového materiálu vyplýva, že súdu bola žiadosť o udelenie poverenia doručená 25.09.2009 s rozsudkom rozhodcovského súdu. Výzvou z 02.10.2009 vyzýval súd oprávneného na predloženie Zmluvy o úvere a všeobecných obchodných podmienok. Z dôvodu neuposlušnutia výzvy súd zasielal urgenciu 05.11.2009. Oprávnený (žalobca) odpovedal listom z 24.11.2009, ktorým žiadal o predĺženie lehoty. Podaním z 01.02.2010 zaslal oprávnený odpoveď, súdom požadované listinné dôkazy však nedoložil. Rozhodcovský súd doručil 10.02.2010 Zmluvu o úvere. Exekučný súd rozhodol uznesením o čiastočnom zamietnutí udelenia poverenia na vykonanie exekúcie nad sumu 269,94 Eur a úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne z dielčích súm. Uznesenie je z dátumu 15.12.2010. Opätovne súd rozhodoval uznesením dňa 25.03.2011 tak, že zastavil exekúciu v časti istiny nad sumu vo vzťahu ku ktorej zamietal poverenie. Uznesením č.k. 10Er/826/2009-27 z 02.06.2011 súd žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie vo zvyšku zamietol s odôvodnením, že konanie pred rozhodcovským súdom sa uskutočnilo na základe neplatnej rozhodcovskej doložky.

Zo spisového materiálu 15Er/714/2009 (EX 6396/2009) voči povinnej W. Č. si žalobca uplatnil náhradu škody 612,43 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy 122,49 Eur. Zo spisového materiálu súd zistil, že návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bol súdnym exekútorom doručený 27.08.2009. Exekučný súd vyzýval oprávneného výzvou z 03.11.2009 na predloženie Zmluvy o úvere, všeobecných úverových podmienok a špecifikáciu zmluvnej pokuty v lehote 10 dní. Oprávnený reagoval podaním z 18.11.2009, v zmysle ktorého sa informoval o stave exekučného konania. Okresný súd Humenné uznesením č.k. 15Er/714/2009-12 z 22.06.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia z dôvodu neplatne dojednanej rozhodcovskej doložky.

Zo spisového materiálu 18Er/900/2011 (EX 3470/2011) proti povinnému Y. J. si žalobca uplatnil náhradu škody 4.021,62 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy 804,32 Eur. Zo spisového materiálu vyplýva, že súdu bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená 16.03.2011. Exekučný súd výzvou z 21.03.2011 vyzýval oprávneného na ozrejenie účelu poskytnutého úveru, rozhodcovskému súdu zasielal výzvu na zapožičanie rozhodcovského spisu. Rozhodcovský súd listom z 25.03.2011 požiadal o predĺženie lehoty. Kópia rozhodcovského spisu bola doručená 01.04.2011. Okresný súd Humenné rozhodol uznesením č.k. 18Er/900/2011-41 z 21.06.2011 tak, že žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietol z dôvodu neplatne dojednanej rozhodcovskej doložky.

Zo spisového materiálu 17Er/314/2010 (EX 6378/10) proti povinnému W. X. si žalobca uplatnil náhradu škody 1.665,99 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy 333,20 Eur. Zo spisového materiálu vyplýva, že súdu

bola žiadosť o udelenie poverenia doručená 16.07.2010. Výzvou adresovanou oprávnenému (žalobcovi) z 05.01.2011 vyzýval súd oprávneného k vyjadreniu, na čo oprávnený reagoval podaním zo 14.03.2011. Okresný súd Humenné uznesením č.k. 17Er/314/2010-17 zo dňa 04.04.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti 0,25 % zmenkového úroku denne zo sumy 375,- Eur od 08.01.2010 do zaplatenia. O zvyšnej časti nároku rozhodol uznesením z 22.06.2011 tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Zo spisového materiálu 5Er/295/2011 (EX 5052/11) proti povinnej I.Ž. V. si žalobca uplatnil náhradu škody 675,45 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy 135,09Eur. Zo spisového materiálu vyplýva, že súdu bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená 21.04.2011. Okresný súd Humenné rozhodol uznesením č.k. 5Er/295/2011-11 zo dňa 21.06.2011 tak, že zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu neplatne dojednanej rozhodcovskej doložky.

Zo spisového materiálu 21Er/719/2010 (EX 8875/2010) proti povinnému M. N. si žalobca uplatnil náhradu škody 2.439,40 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy 487,86 Eur. Zo spisového materiálu vyplýva, že súdu bola žiadosť o udelenie poverenia doručená 25.08.2010. Výzvou zo 17.09.2010 vyzýval súd oprávneného na poskytnutie informácie o poskytnutom úvere s lehotou na vyjadrenie 10 dní, taktiež vyzýval rozhodcovský súd na predloženie rozhodcovského spisu v lehote 20 dní. Oprávnený reagoval na výzvu súdu až 12.05.2011. Okresný súd Humenné rozhodol uznesením č.k. 21Er/719/2010-35 z 16.06.2011 tak, že žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol pre neplatnú rozhodcovskú doložku.

Je nepochybné, že dôvodom zamietnutia žiadosti exekútora o udelenie poverenia vo vyššie uvedených rozhodnutiach bola neplatná rozhodcovská doložka ako súčasť formulárovej zmluvy, ktorá potom, ako ju súd podrobil súdnej kontrole dospel k záveru, že táto je neplatná z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Zároveň súd upriamuje pozornosť na nerešpektovanie výzvy zasielanej oprávnenému (POHOTOVOSŤ s.r.o.) vo viacerých konaniach, ktoré tiež viedlo k predĺženiu súdneho konania. Vo veci 15Er/65/2003 úplne absentuje existencia nesprávneho úradného postupu.

Žalobca doručil Okresnému súdu Prešov znalecký posudok č. 1/2014, vypracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave vo veci stanovenia majetkovej škody spoločnosti POHOTOVOSŤ s.r.o., ktorý bol na tunajší súd doručený ku konaniu sp.zn. 13C 413/2012. V bode 2 Úvodnej časti znaleckého posudku je uvedené, že tento bol vypracovaný za účelom súdneho konania, avšak nie je v ňom bližšie špecifikované, akého súdneho konania. Nakoľko ide o všeobecný znalecký posudok a nejedná sa o posudok, ktorý by bol vypracovaný na konkrétnu právnu vec, súd na neho neprihliadal. Znalecký posudok bol spracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave vo veci stanovenia majetkovej škody spoločnosti POHOTOVOSŤ s.r.o., ktorá bola spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a prípadne nezákonnými rozhodnutiami okresných súdov SR v exekučných konaniach. Záver posudku je taký, že na základe nesprávneho úradného postupu súdov a zbytočnými prietahmi pri rozhodovaní o žiadosti o zmene súdneho exekútora, znalci vyčíslili majetkovú škodu pre každý jednotlivý prípad vo výške 31,68 Eur. Pri výpočte tejto škody v konkrétnej právnej veci však z tohto znaleckého posudku nevychádzal. Znalecký posudok sa nevzťahuje na konkrétne právne veci, ide o všeobecný posudok, ktorý sa vzťahuje na hromadné podanie žalobcu v obdobných veciach. Znalci sa navyše vyjadrujú k právnym otázkam čo im vôbec neprináleží.

Na základe zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

- a/ z dôvodov uvedených v osobitnom predpise
- b/ ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo
- c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Prioritne súd vyhodnocoval vznesenú námietku premlčania žalovaným, proti nároku na náhradu škody vzniknutom pred 23.04.2009 vo vzťahu k zamietaným žiadostiam o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred týmto dátumom, avšak v tomto prípade boli všetky rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o

vydanie poverenia až z roku 2010, preto nebolo možné prihliadnuť na vznesenú námietku premlčania a súd ju vyhodnotil ako nedôvodnú.

Zo znenia zákonného ustanovenia § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. nepochybne vyplýva, že zákon ukladá súdu rozhodnúť v 15-dňovej lehote len v prípade, ak nezistí rozpor exekučného titulu so zákonom. Naopak, ak súd zistí rozpor exekučného titulu so zákonom, nestanovuje žiadnu lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie tak, ako k tomu došlo v predmetných konaniach. Materiálny prieskum súladnosti exekučného titulu (i návrhu a žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) so zákonom je potrebné vykladať aj v kontexte zákona č. 244/2002 Z.z., ktorý v zmysle § 45 ods. 1,2 cit. zák. umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku, alebo exekučné konania, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/, teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ (rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania, alebo rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už vtedy právoplatne rozhodol súd, alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní, alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporuje dobrým mravom. Ďalšou dôležitou okolnosťou je to, že exekučný súd je oprávnený na zastavenie výkonu rozhodcovského rozsudku alebo exekučného konania aj bez návrhu v prípade zistenia nedostatkov podľa § 45 ods. 1 písm. b/, c/ zákona o rozhodcovskom konaní.

Vychádzajúc z vysloveného názoru Ústavného súdu SR v uznesení II. ÚS 545/2010-15 zo dňa 09.12.2010 je exekučný súd oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Ďalej k namietaným prietahom v predmetných exekučných konaniach v tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že zo spisu nevyplýva, žeby v predmetných exekučných konaniach došlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti, k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, ktorý by prietahy v konaní konštatoval. Ako na to poukazuje dôvodová správa k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinné od 01.01.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného prístupu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v I. stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prietahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prietahov v súdom konaní sú oprávnené iba zákonom poverené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. a s účinnosťou od 01.01.2013. Žalobca si tak nesplnil svoju dôkaznú povinnosť v zmysle ust. § 120 ods. 1 O.s.p. a súdu nepreukázal, kedy a ktorý štátny alebo súdny orgán a ktorým rozhodnutím zistil existenciu prietahov v súdom konaní. Len na ilustráciu súd poukazuje na posudzovanie otázky zbytočných prietahov v rozhodnutí Ústavného súdu SR IV. US 606/2012 týkajúce sa sťažnosti žalobcu v obdobnej veci, keď žiadosť o vydanie poverenia bola podaná 15.08.2011, súd vyzýval na predloženie rozhodcovskej zmluvy výzvou z 16.04.2012 a tá bola predložená 04.05.2012. Uznesením zo dňa 05.10.2012 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá, napriek tomu Ústavný súd vyslovil závery, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, neprimerane zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavné a akceptovateľné.

V danej právnej veci má súd za to, že exekučný súd pri rozhodovaní o žiadostiach o udelení poverenia na vykonanie exekúcie konal, úkony smerovali k rozhodnutiu o návrhu oprávneného a boli vykonávané v súlade s exekučným poriadkom. Ako už súd uviedol, 15-dňová lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neplatí pre prípad zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Súd nemal v konaní preukázané

žiadne prietahy v exekučnom konaní, nemal preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov na vyvodenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a jeho tvrdenie o nevyožiteľnosti pohľadávky zavinením súdu je nesprávne.

Žalobca nepreukázal ani ďalší zákonný predpoklad zodpovednosti za škodu a to vznik škody, ktorá je chápaná ako skutočná majetková ujma. Žalobca sa mohol so svojim nárokom obrátiť na civilný súd, teda prostredníctvom súdneho rozhodnutia, ktoré by podrobilo prísnej súdnej kontrole samotný základ uplatneného nároku. V neposlednom rade žalobca by musel súdu jednoznačne preukázať, že aj v prípade vydania poverenia by došlo k úplnému vymoženiu pohľadávky, čo by preukazoval len veľmi ťažko. Ani nárok na nemajetkovú ujmu nepovažoval súd za dôvodný, nepostačuje paušálne vyčíslenie nemajetkovej ujmy stanovené žalobcom vo všetkých konaniach na 20 % z nevyoženej istiny s príslušenstvom, dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy je potrebné náležite zdôvodniť. Znalecký posudok je ako dôkaz v konaní neakceptovateľný.

Nakoľko neboli splnené základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, ktoré musia byť splnené kumulatívne, keďže predovšetkým nebola splnená podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok žalobcu, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody a ani samotný vznik škody, resp. ujmy. Je nadbytočné a nepotrebné v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu a prípadnú výšku škody a nemajetkovej ujmy pokiaľ nie je splnený už i len jeden predpoklad vyvodenia zodpovednosti za škodu, pretože by to nemalo vplyv na výsledok súdneho konania. Pokiaľ žalobca nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohol sa v rámci exekúcie vôbec domôcť nároku od povinného z rozhodcovského rozsudku ako nulitného aktu v exekučnom konaní a nemôže s ním spájať vznik akejkoľvek škody, či nemajetkovej ujmy pre samotnú nemožnosť realizácie exekúcie podľa zásady „na neprávne nemožno stavať právo“.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Súd poukazuje na to, že návrh na prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 O.s.p. nie je prerušením konania obligatným. Za predpokladu, že spornú otázku si vie vyriešiť aj prvostupňový súd nie je prerušenie konania dôvodné. Prejudiciálna otázka riešená v konaní Okresného súdu Prešov 7C/6/2010 nemá význam pre toto konanie, takéto rozhodnutie nesleduje záujem hospodárnosti, čím nie sú dané legitímne očakávania účastníkov konania na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Súd zároveň vylúčil na samostatné konanie vec vedenú pôvodne na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 17C/354/2012 z dôvodu, že sa mu nepodarilo zabezpečiť exekučný spis.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., keď náhrada trov konania by prináležala úspešnému žalovanému, ten si však nárok na náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.